

1^ο ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΕΛ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ «Μ. ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΣ»

1^{ος} ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ – LEXIGAME

Α΄ ΦΑΣΗ

6 Απριλίου 2019

Όνομα:	Τάξη: Α Λυκείου
Επώνυμο:	Βαθμολογία:
Πατρώνυμο:	Κατάταξη:
Σχολείο:	

ΚΕΙΜΕΝΟ: Ξενοφώντος *Ίέρων*, 2.6-2.10

Το έργο είναι ένας διάλογος ανάμεσα στον ποιητή Σιμωνίδα και τον τύραννο των Συρακουσών Ίέρωνα με θέμα τις διαφορές της ζωής του τυράννου από αυτή των απλών ανθρώπων. Στο απόσπασμα ο Ίέρων περιγράφει τη ζωή των τυράννων.

Πρὸς ταῦτα δὲ ὁ Ίέρων εἶπεν· Ἄλλα τὸ μὲν πλῆθος τῶν ἀνθρώπων, ὧ Σιμωνίδη, ἐξαπατᾶσθαι ὑπὸ τῆς τυραννίδος οὐδὲν τι θαυμάζω· [...] ἐγὼ δὲ πεπειραμένος σαφῶς οἶδα [...] καὶ λέγω σοι ὅτι οἱ τύραννοι τῶν μεγίστων ἀγαθῶν ἐλάχιστα μετέχουσι, τῶν δὲ μεγίστων κακῶν πλεῖστα κέκτηνται. Αὐτίκα γὰρ εἰ μὲν εἰρήνη δοκεῖ μέγα ἀγαθὸν τοῖς ἀνθρώποις εἶναι, ταύτης ἐλάχιστον τοῖς τυράννοις μέτεστιν· εἰ δὲ πόλεμος μέγα κακόν, τούτου πλεῖστον μέρος οἱ τύραννοι μετέχουσιν. Εὐθύς γὰρ τοῖς μὲν ἰδιώταις, ἂν μὴ ἡ πόλις αὐτῶν κοινὸν πόλεμον πολεμῆ, ἕξεστιν ὅποι ἂν βούλωνται πορεύεσθαι μηδὲν φοβουμένους μή τις αὐτοὺς ἀποκτείνῃ, οἱ δὲ τύραννοι πάντες πανταχῆ ὡς διὰ πολεμίας πορεύονται. Αὐτοὶ τε γοῦν ὦπλισμένοι οἴονται ἀνάγκην εἶναι διάγειν καὶ ἄλλους ὀπλοφόρους ἀεὶ συμπεριιάγεσθαι. Ἐπειτα δὲ οἱ μὲν ἰδιῶται, ἐὰν καὶ στρατεύωνταί που εἰς πολεμίαν, ἀλλ’ οὔν ἐπειδὴν γε ἔλθωσιν οἴκαδε, ἀσφάλειαν σφίσιν ἠγοῦνται εἶναι, οἱ δὲ τύραννοι ἐπειδὴν εἰς τὴν ἑαυτῶν πόλιν ἀφίκωνται, τότε ἐν πλείστοις πολεμίαις ἴσασιν ὄντες. Ἐὰν δὲ δὴ καὶ ἄλλοι στρατεύωσιν εἰς τὴν πόλιν κρείττονες, ἐὰν ἔξω τοῦ τείχους ὄντες οἱ ἥττονες ἐν κινδύνῳ δοκῶσιν εἶναι, ἀλλ’ ἐπειδὴν γε εἴσω τοῦ ἐρύματος ἔλθωσιν, ἐν ἀσφαλείᾳ πάντες νομίζουσι καθεστάναι, ὁ δὲ τύραννος οὐδ’ ἐπειδὴν εἴσω τῆς οἰκίας παρέλθῃ ἐν ἀκινδύνῳ ἐστίν, ἀλλ’ ἐνταῦθα δὴ καὶ μάλιστα φυλακτέον οἶεται εἶναι.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

τό ἔρυμα= το φρούριο

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

1. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές (Σ) ή λανθασμένες (Λ) με βάση το παραπάνω κείμενο, παραθέτοντας το χωρίο του κειμένου που στηρίζει την άποψή σας. **[Μονάδες 15]**

α. Ο Ιέρων, ως τύραννος που είναι, εκθειάζει τη ζωή των τυράννων.

.....
.....

β. Ο Ιέρων εκφράζει την άποψη ότι οι τύραννοι χαίρονται την ειρήνη, όπως όλοι οι άνθρωποι.

.....
.....

γ. Οι τύραννοι, όπως και οι απλοί πολίτες, σε περίοδο ειρήνης νιώθουν ασφαλείς.

.....
.....

δ. Οι τύραννοι δεν χρειάζεται να κυκλοφορούν σπλισμένοι, αφού έχουν πάντα φρουρά μαζί τους.

.....
.....

ε. Οι απλοί πολίτες αισθάνονται ασφάλεια στην πόλη τους, όταν επιστρέφουν από μια πολεμική εκστρατεία.

.....
.....

2. Ποιες είναι οι διαφορές ως προς το αίσθημα φόβου ή ασφάλειας που βιώνουν οι απλοί πολίτες, όταν επιτίθενται πιο ισχυροί εχθροί στην πόλη τους, σε σχέση με το αντίστοιχο των τυράννων; **[Μονάδες 20]**

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

A. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο (πτώση, έγκλιση, χρόνος, πρόσωπο, ρηματικός τύπος) της λέξης στην παρένθεση (μπορεί περισσότερες από μία απαντήσεις να είναι σωστές). **[Μονάδες 15]**

1. Τὴν πόλιν τοῖς πᾶσι παρεσκευάσαμεν καὶ ἐς πόλεμον καὶ ἐς εἰρήνην
(αὐταρκέστατος, -η, -ον).
2. Κύρος (οἱ βάρβαροι) ἐπεμελεῖτο, ὅπως ἱκανοὶ εἴησαν
..... (πολεμῶ).
3. Ταῦτα ἐγὼ (σύ) οὐ πείθομαι.
4. Πατρικὸς ἡμῖν φίλος τυγχάνεις (εἰμί).

Β. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση από τις προτεινόμενες. [Μονάδες 15]

1. Ξενίας καὶ Πασίων κακίους εἰσὶ περὶ ἡμᾶς(καί, ἢ, ὅπως) ἡμεῖς περὶ ἐκείνων.
2. (Εἰ, Ἐάν, Εἰ καὶ) δὲ κακὸν εἵποις, τάχα ἄν καὶ αὐτὸς μεῖζον κακὸν ἀκούσειας.
3. Ὅταν(σπεύδοι, σπεύδει, σπεύδη) τις αὐτός, καὶ ὁ θεὸς συνάπτεται.
4. Οὐκ ἔστιν (τις, οὗτος, ὅστις) πάντ' ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ.
5. Περικλῆς ἐτιμᾶτο ὑπὸ (τοῦ δήμου, τὸν δῆμον, τῷ δήμῳ).

Γ. Να ξαναγράψετε τις παρακάτω περιόδους μεταφέροντας τα κλιτά μέρη του λόγου στον άλλο αριθμό. [Μονάδες 15]

1. Καὶ λέγω σοι ὅτι οἱ τύραννοι τῶν μεγίστων ἀγαθῶν ἐλάχιστα μετέχουσι.

.....
.....

2. Ἐπειτα δὲ οἱ μὲν ἰδιῶται, ἐὰν καὶ στρατεύωνταί που εἰς πολεμίαν, ἀλλ' οὖν ἐπειδάν γε ἔλθωσιν οἴκαδε, ἀσφάλειαν (να μείνει ἀμετάβλητο) ἑαυτοῖς ἡγοῦνται εἶναι.

.....
.....

Δ. Να εντοπίσετε στο κείμενο τέσσερα σημεία (λέξη, έκφραση ή και πρόταση), τα οποία δηλώνουν τόπο και να γράψετε για κάθε περίπτωση αν πρόκειται για στάση σε τόπο, κίνηση προς τόπο, κίνηση από τόπο ή κίνηση μέσα από τόπο (είναι αποδεκτό δύο διαφορετικές εκφορές να δηλώνουν το ίδιο). [Μονάδες 20]

.....
.....
.....
.....
.....

